

BARTHA GUSZTÁV

IDŐJÁRÓK

Nem lecséppent, nem le fog cseppeni, a csapból a vízcsepp épp cseppen.

Nem sietett, nem sietni fog, épp hozzám siet.

Nem ilyen volt, nem olyan lesz, Ági épp ilyen is, olyan is.

Utcák, házak, kerítéskapuk mögül felszálló szürkület; jó, ha minden ötödik oszlopon ég a villanykörte. Vagy farmer van rajta, vagy szürke nadrágkosztüm; ruha, szoknya, fehérblúz, munkahelyi viselet. A tanárnőknek az iskolában nőnek kell kinézni (?!). Talán most áll meg, a dal, amit dúdol magában, elhal. Körbenéz. Még megvárja, míg elhalad a közeledő gépkocsi, és hogy most átsiet, vagy fut-e a főúton... Tudjuk, hogy a faluban tudják, hogy a felvégen egyedül élő, betegeskedő Éváról a rokon nénike meséje arra jó, hogy egy kétszer-háromszor el tudjon jönni hozzám. Szimpla alibi. Na és! Vajon az ő cselekedeteiknek harmadát – harmadát, felét! –, én mi másnak nevezhetném?! Gerenda, szálka; szálka, gerenda – szemet jobb nem dörzsölni, faluhelyt sem!

Eh, vissza a szavakhoz! Ábránd, ágy, alkalom; bánat, bizalom, bűnbeesés; cicoma, civódás, csalódás... Ágim szerint olvasni nem nehéz megtanítani a gyerekeket, a betűk előbb-utóbb összeállnak szavakká, a szavak mondatokká, a szövegértéssel van probléma. Beleélni, elképzelni, rákérdezni... Dallam, drága, duzzogás; elválás, érzés, esztelenség; feleség, féltékenység, fohász... Ismerőseink többsége életszerű mintákat másolva él.

Építésmérnöki diploma, lóti-futi állás a Kommunálisnál¹, a hétvégeken buli. Kerek popsi, vékony derék, nagy keblek, egy hónapra rá nősülés. Apám intelmei, egyik fülemben be, másikon ki. Ház apámtól, a bútor hozomány, vadiúj, a hozzánk költöző özvegy anyós régi nóta. Mennyibe kerül Ukrajnában egy nap élet? A minimálbér háromszáz hriveny. Osztva harminccal... Egy kilogramm disznóhús a piacon tizenöt hriveny. A haver Pesten házakat tatarozó betéti társaságot alapít. Mikrobusz bérbe, kőműves toborzás feketemunkára, brigádokat viszek-hozok, Kisbusz megvéve, sínen vagyok. Nyár, Balatonfüred, karácsony és szilveszter Hajdúszoboszlón. Kilenc hónapra rá megszületik a fiam. Szuper!

¹ Közösségi házkezelőség.

A dióhéjban előzőleg dióbél volt. A válaszadó gyerek dicséretet kap. A dióhéjban elmondott történetet felkapja a mókus, és eltűnik vele az ágak között. A gyereket a tanár hosszasan méregeti. Igazság ez!?! Duplán, mit duplán, triplán szeretem Ágit, mikor háborog. Arca olyankor dühvörös lesz, orrcimpái kitágulnak, keze ökölbe szorul, és szinte hallani halántéka lüktetését. Vérlobbanását, ahogy ő nevezi, mert olykor oly igazságtalan tud lenni az élet, hogy néha kedve volna, kedve volna... Majd erre jár egy mókus, Ágit felkapja és eltűnik vele a fák közt. Sírva nevet. Istenem, milyen védtelenné lesz hirtelen! Átölelni, betakarni, óvón várni, míg álomba szenderül, az olyan, olyan...

Hitelválság, körbetartozás, a vállalkozás befucssolt. A baj meg... Sokkal tartoztam, sokaknak. Elbújni, hova? Apám jól mondta: az anyósod lányát kicsi korában vajban fürdették, nem savóban. Őszre vaj csepp se, a savót fenéig... Valahány nap maradt a válóperig, vagy már annyi sem. Zsinórban cigizés, napfelkelte a ház előtt, lézengés az ismerős-ismeretlen utcákon. Révület, nosztalgia, búcsúzkodás? Elgyávultam. Az idő meg persze nem állt meg, tik-tak, tik-tak... Járásbírótság. Fékevesztett vádaskodás, levitézlett védvonal, iktatott széthullás. Másnapra szűkké lett a nagy háromszobás ház. Nyugi, igazából soha nem is volt számomra hely az átkozott városi familiában.

Góg, gonoszság, gyűlölet; hányadék, haszonleső, hazugság; ingyenélők, irigység, ítélet... Balogék előtt járhat. Leselkedők. Ha még egyszer beszól a vén spiné, torkára nyomom a nyelvét! Nyugi, ősszel hamarább sötétedik. Jegyespár, jóakarát, jókedv; kenyér, kívánság, köszönet; lakás, lelkesedés, lemondás... Soha! Az életemről mondanák le.

Nem lecseppent, nem le fog cseppeni, a csapból a vízcsepp épp cseppen.

Nem sietett, nem sietni fog, épp hozzám siet.

Második éve nem iszom.

Nem ittam, nem, nem fogok inni, épp nem iszom. Mindig csak egy napig kell nem inni; csak egy napig kell józannak lenni... Csak így lehet rátalálni az idő nyomvonalára, különben elsuhan mellettünk, és utat tévesztünk.

Hazacuccolás: ruhákkal teletömött fekete szemeteszsákok egy félig-meddig lerobbant kék mikrobuszban. Apám kis híján... A ház miatt? Nem ült a járműben a négyéves unokája. Az idő tájt úgy tűnt, nem jártam volna rosszul, ha agyonver. Nem vagyok megmondhatója, mennyi ideig csüngtem az interneten. Kialvatlan szem, beesett arc, hetes borosta. Feszt bókoltam, hajnalokig lájkoltam, kommenteltem, bizonygattam, hogy élek. A közösségi oldalon lett kismillió ismerősöm, és a szókincsem száz szóra olvadt.

Másnaposság, megalkuvás, mihaszna...

– Verseket kellene tanulnod, József Attilától, Weöres Sándortól...
 – Mért pont verseket, Ágim?
 – Gyorsabban ráéreznél a szavak többletjelentésére, és... és tovább merészkednél... Na, hogy fejezzem ki? Ha azt mondom, János, méhkaptár, mit jut róla az eszedbe?

– Méhecske, királynő, méz, zümmögés...
 – Tavaszi rét, mézédcsók, halálnak fullánkja.
 – A fullánkcsók íze... A szerelemben azért tényleg benne van minden. Teremtés előtti állapot.

– Szeretsz?

– Szeretlek.

Kisvártatva:

– Valóban szeretsz?

– Szeretlek.

Odábbat:

– Igazán szeretsz?

– Igazán, igazán, igazán...

Napsütés, nősülés, nyugalom... Amióta első ízben belépett a szobámba és kulcsra zárta az ajtót, azóta folyton rejtély számomra, hogy most melyik arcát fordítja felém: a szeretőt, a féltőt vagy a megbocsátót? Nem rég két-ségbeesetten zuhant be, percire meg nem állt, járt-kelt az ajtótól az ablakig, az ágytól a szekrényig.

– Addig-addig, hogy az apósom elmar a háztól, folyton az van, az én bűnöm, hogy Gyuri fia felakasztotta magát. Nem megy, nem bírom tovább!

– Hányszor kértelek, költözz ide!

– A kislányom tíz éves.

– A fiam hét. Na és?!

– Hát nem érted!?! Bíróság lenne a dologból, és elvinnék tőlem, Erikát apósoméknak ítélnék. Félrebasztam, kurva lettem, rühes ringyó!

Ostobaság, ördög és pokol, örület...

Két hete vidám volt, szinte sugárzott.

– Az igi megint elvett tőlem két tanórát – mondta, és mosolygott.

– Mindennek van törvénye...

– Naivság, Jánoska a neved – mondta nevetve, és rávetette magát az ágyra. Dalocskát dúdolt, vagy énekelt? Nem emlékszem, csak arra, hogy váratlanul felkönyökölt. – Ötödik napja nem jött meg. Két-három nap belefér, de öt nap...

Rajongás, szépség, szerelem...

Tegnapelőtt nem jött. Telefonált. Azt mondta, most nem érzi jól magát, fáradt, nagyon fáradt. Hát én mi vagyok, fürge mókus?! A dióhéjban előzőleg én voltam, sőt a dióhéj is én vagyok! Ha így kerek, akkor guruljon! A kocsmajtóból fordultam vissza. Csak egy napig kell nem inni, csak egy napig kell józannak maradni.

Szenvedély, szenvedés: egy betű eltérés, és mégis: ég és föld, tűz és víz, élet és halál.

Ajtó, nyílj már ki!

Na végre!

– Szia!

Szoknya, fehér blúz, kiskabát. Mi történhetett?

– Nem is köszönsz?

Megviselt, sápadt...

– Dehogynem. Én majd bezárom. Kérsz kávé?

Kitették az állásából?

– Mikor elindultam...

A Kommunálisnál nem lesz több a fizetésem. Majd csak kitalálok valamit.

– Mikor indultál el?

– Nem tudom, nem emlékszem.

Telefonálok a havernek. Rossz ötlet. Nem kell hozzá fél év, és megint ott leszek, ahol a...

– Gyere, ülj le! Az ágyra, vagy ahová akarsz.

– Egész nap ültem.

Rendbe pofozom a kisbuszt, kiváltom az ipart. Fuvarozok korahajnaltól éjfélig, ha kell.

– Hol ültél? Az iskolában? Odahaza? Hát akkor hol?

– A klinikán.

– Izé, megjött?

– Tegnapelőtt elmentem a nőgyógyászhoz. Röntgen, vérvétel, ekágé...

Atyaúristen! Mi jöhet még!

– És?

– Nincs és. Ma azt mondta az orvos, hogy be kell feküdnöm pár napra.

– Konkrétabban.

– Az orvos is csak vizsgálatok után tudja megmondani.

– Kérek apámtól pénzt, veszek fel hitelt...

– Erikával mi lesz?

– Nem lecseppent, nem le fog cseppeni, a csapból a vízcsepp épp cseppen. Te tanítottál meg rá.

– Mert van egy lusta Janim, és hiába kérem, könnyörgök, nem és nem javítja meg a vízcsapot.

– Tanácstalanság, tapintat...

– Temetés.

– Hülyeség!

– Megérintett a fullánk, nem.

Nem lenne szabad hallgatnom. Igen vagy nem, igen vagy nem...

– Míg oda leszek, megtanulsz három verset.

– A kedvedért százat is. És... és mind rólunk fog szólni, a mi időnkről.

2017, Nagybereg

